

Bijlage 1: Analyse jaarrekeningen 2024 van 8 private verbonden partijen en 2 overige deelnemingen van de provincie Zuid-Holland

Private verbonden partijen

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden Capital B.V.	(ROM-D Capital B.V.)
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden Holding N.V.	(ROM-D Holding N.V.)
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter B.V.	(IQ)
Provinciaal Afvalverwijderingsbedrijf N.V.	(PROAV)
ENERGIIQ Energie-innovatiefonds Zuid-Holland B.V	(ENERGIIQ)
Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij N.V.	(ZEH)
Bank Nederlandse Gemeenten N.V.	(BNG)
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	(NWB)
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden C.V. Kil III	(ROM-D Kil III C.V.)
Ontwikkelingsmaatschappij Het Nieuwe Westland C.V.	(ONW)

Opmerking:

Over de kaderstellende en controlerende rol van Provinciale Staten (PS) zijn bestuurlijke afspraken gemaakt in de commissie Bestuur, Maatschappij en Middelen (cie BMM). Deze afspraken zijn vastgelegd in het besluit van PS van 28 januari 2015. Om aan deze rol invulling te geven, bieden Gedeputeerde Staten (GS) de analyse van de (concept)jaarrekeningen 2024 van acht private verbonden partijen en twee overige deelnemingen PS ter kennisname aan. Tevens wordt in deze analyse een korte verklaring gegeven van de opgetreden verschillen in relatie tot het voorafgaande boekjaar.

Achtergrondinformatie

De provincie Zuid-Holland (PZH) vervult een belangrijke rol als het gaat om de regionale economische en/of maatschappelijke ontwikkelingen in Zuid-Holland. Het verder uitbouwen van deze ontwikkelingen vindt plaats door het nastreven van de ambities zoals verwoord in de provinciale begroting 2026: Ambitie 3. Schone energie voor iedereen, Ambitie 4. Een concurrerend Zuid-Holland, Ambitie 6. Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland en Ambitie 7. Gezond en veilig Zuid-Holland.

De activiteiten die worden uitgevoerd om deze ambities mogelijk te maken, worden deels uitgevoerd door de in deze analyse beschreven acht private (verbonden) partijen en twee overige deelnemingen. De onderhavige analyse is gebaseerd op de in 2024 behaalde resultaten van deze verbonden partijen. In voorkomende gevallen wordt nader ingegaan op de relatie tussen het provinciaal beleid en de daaraan gekoppelde middelen.

Er is volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) sprake van een verbonden partij als er een financieel én een bestuurlijk belang is in een privaatrechtelijke – en/of publiekrechtelijke organisatie. Voor het bereiken van de doelstellingen kan PZH in het geval een private verbonden partij op basis van het (aandelen)belang tijdens de aandeelhoudersvergaderingen invloed uitoefenen. Daarbij geldt veelal dat een groter stemaandeel en/of meer aandelen leidt resp. leiden tot een grotere mate van invloed op de besluitvorming en daarmee tot een grotere kans op het bereiken van de beoogde beleidsdoelstellingen.

GS leggen over alle verbonden partijen verantwoording af aan PS in de provinciale jaarrekening. De analyse van de publieke verbonden partijen is in het voorjaar 2025 ter kennisname aan PS aangeboden bij de zienswijzeprocedure van de begrotingen 2026.

Voor verdere detailinformatie met betrekking tot de onderhavige private verbonden partijen wordt verwezen naar de betreffende jaarrekeningen 2024.

Inhoudsopgave	Pag.
Ambitie 4. Een concurrerend Zuid-Holland	
• Regionale Ontwikkelmaatschappij Drechtsteden (ROM-D)	4
• Regionale Ontwikkelmaatschappij InnovationQuarter (ROM IQ)	7
Ambitie 3. Schone energie voor iedereen	
• ENERGIIQ Energie-Innovatiefonds Zuid-Holland (ENERGIIQ)	12
• Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH)	15
Ambitie 7. Gezond en veilig Zuid-Holland	
• Provinciaal afvalverwijderingsbedrijf (PROAV)	17
Ambitie 6. Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland	
• Ontwikkelmaatschappij het Nieuwe Westland (ONW)	19
Ambitie nv.t.	
• Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	20
• Nederlandse Waterschapsbank (NWB)	21
Verbonden Partijen overstijgend	
• Nominale en intrinsieke waarde verbonden partijen en overige deelnemingen	22

Ambitie 4: Een concurrerend Zuid-Holland

Regionale Ontwikkelmaatschappij Drechtsteden Capital B.V. (ROM-D Capital B.V.), Regionale Ontwikkelmaatschappij Drechtsteden Holding N.V. (ROM-D Holding N.V.), Regionale Ontwikkelmaatschappij Drechtsteden C.V. Kil III (ROM-D C.V. Kil III).

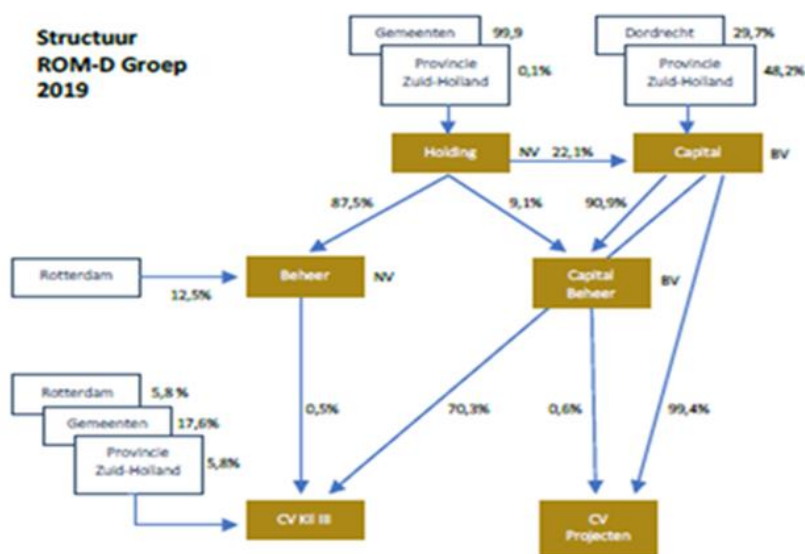
Algemeen

Visie en beleidsvoornemens De verschillende juridische entiteiten van de Regionale Ontwikkelmaatschappij Drechtsteden houden zich bezig met de (her)ontwikkeling en (her)structurering van bedrijventerreinen in de regio Drechtsteden, met name de watergebonden werklocaties. De projecten die het betreffen, hebben met name ten doel om het vestigingsklimaat en de werkgelegenheid in de regio te bevorderen.

PZH, de verschillende Drechtsteden-gemeenten en de gemeente Rotterdam zijn aandeelhouder in de ROM-D en kunnen op deze manier meedenken over- en invloed uitoefenen op het beleid van de ROM-D. Dit gebeurt door deelname aan ROM-D project-overleggen, ambtelijke overleggen en bestuurlijke aandeelhoudersvergaderingen. Om de projecten van ROM-D van kapitaal te voorzien is in 2012 het revolverend fonds ROM-D Capital opgericht. PZH heeft destijds een storting gedaan van € 10 mln. in dit fonds.

Rechtsvorm en doel

ROM-D is een publiek-privaat samenwerkingsverband (PPS) tussen de Drechtsteden, de gemeente Rotterdam en PZH. De betreffende drie juridische entiteiten van ROM-D hebben verschillende rechtsvormen, te weten N.V., B.V. en C.V. Deze maken onderdeel uit van de bestaande ROM-D governance. Hierbij is het primaire doel om de regionale economie te stimuleren door het herstructureren en ontwikkelen van bedrijventerreinen in de Drechtsteden. Het construct van de ROM-D is hieronder schematisch weergegeven.

Bestuurlijk belang	Samenwerking tussen de aandeelhouders vindt plaats door participatie in de verschillende entiteiten van de ROM-D. PZH neemt rechtstreeks deel in de Holding N.V. en Capital B.V., die daardoor verbonden partijen van PZH zijn. Verder is PZH commanditair vennoot in de Kil III C.V. Deze C.V. is formeel gezien geen verbonden partij aangezien PZH hierin alleen een financieel belang heeft en niet tevens een bestuurlijk belang.																								
Activiteiten	De ROM-D houdt zich bezig met het creëren van meer ruimte voor bedrijvigheid door herstructurering en nieuwe ontwikkeling van bedrijventerreinen, met onder meer aandacht voor het behoud van zogenaamde watergebonden locaties van een Hoge Milieu Categorie (HMC).																								
Aandeelhouderspercentage per 31-12-2024	ROM-D Capital B.V.: 48,2%. ROM-D Holding N.V.: 0,1%. ROM-D Kil III C.V.: 5,8%.																								
Controle en Verantwoording																									
Realisatie provinciale doelstellingen 2024	De inzet op de ROM-D draagt bij aan het behoud- en ontwikkeling van ruimte voor economie, waarbij het met name gaat om beter benutten van de ruimte. Gezien het belang van de maritieme sector in de Drechtsteden, richt de ROM-D zich steeds meer op het realiseren van extra ruimte voor die sector, in de vorm van watergebonden terreinen met een Hoge Milieu Categorie (HMC). Momenteel wordt de inzet van de ROM-D vanuit de Drechtsteden gekoppeld aan de nationale Sectoragenda Maritieme Maakindustrie die onder meer aandacht vraagt voor de fysieke ruimte in de Drechtsteden. De Drechtsteden werken samen met PZH aan een plan rond de te behouden en te ontwikkelen terreinen.																								
Realisatie (financiële) doelstellingen 2024	Over het boekjaar 2024 hebben de ROM-D entiteiten een minder goed jaar gedraaid in vergelijking met het voorafgaande jaar. Hieronder is dat schematisch weergegeven. Dit is voornamelijk te verklaren door het effect van de met de belastingdienst overeengekomen (achterstallige) overdracht vennootschapsbelasting (vpb). Deze post heeft vanwege een jarenlang dispuut met de belastingdienst opengestaan en was oorspronkelijk door de ROM-D ingeschat op ca. € 0,7 mln. Het uiteindelijk met de belastingdienst overeengekomen compromis is begin 2025 uitgekomen op ca. € 1,15 mln. waarvan afgerond € 0,8 mln. nog is verwerkt in de jaarrekening 2024. Dit heeft een belangrijke negatieve invloed op de resultaten van de ROM-D Capital BV en de daaraan gekoppelde ROM-D Holding N.V. Verder zijn er binnen de ROM-D Dordtse Kil III C.V. minder gronden verkocht dan in 2023 vanwege de naderende eindfase van dit project. <table><tr><td>Realisatie</td><td>2024</td><td>2023</td></tr><tr><td>ROM-D Projecten C.V.</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>ROM-D Dordtse KIL III C.V.</td><td>298.160</td><td>475.496</td></tr><tr><td>ROM-D Capital Beheer B.V.</td><td>-16.021</td><td>-8.019</td></tr><tr><td>ROM-D Capital B.V.</td><td>-629.110</td><td>475.493</td></tr><tr><td>ROM-D Holding N.V.</td><td>-143.113</td><td>105.895</td></tr><tr><td>ROM-D Beheer N.V.</td><td>-3.169</td><td>2.232</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>	Realisatie	2024	2023	ROM-D Projecten C.V.	0	0	ROM-D Dordtse KIL III C.V.	298.160	475.496	ROM-D Capital Beheer B.V.	-16.021	-8.019	ROM-D Capital B.V.	-629.110	475.493	ROM-D Holding N.V.	-143.113	105.895	ROM-D Beheer N.V.	-3.169	2.232			
Realisatie	2024	2023																							
ROM-D Projecten C.V.	0	0																							
ROM-D Dordtse KIL III C.V.	298.160	475.496																							
ROM-D Capital Beheer B.V.	-16.021	-8.019																							
ROM-D Capital B.V.	-629.110	475.493																							
ROM-D Holding N.V.	-143.113	105.895																							
ROM-D Beheer N.V.	-3.169	2.232																							

<i>Financiën: Aandelenkapitaal</i>	De laatste provinciale kapitaalstorting in de ROM-D heeft eind 2012 plaatsgevonden ten bedrage van € 10 mln. in ROM-D Capital B.V.
<i>Risico's en beheersmaatregelen</i>	Het risico rondom ROM-D betreft de kans van waardedaling van het (aandelen)kapitaal dat PZH heeft bij deze verbonden partij. Dit kan veroorzaakt worden door regionale strategische effecten die voor de ROM-D niet of in mindere mate beïnvloedbaar zijn zoals het veranderen of wegvallen van behoefte aan watergebonden gronden door macro-economische effecten. Een mogelijk gevolg hiervan zou zijn dat de intrinsieke waarde van het aandelenkapitaal in ROM-D aan het eind van de looptijd minder dan de nominale waarde bedraagt. De maximale gevolgschade voor PZH is gelijk aan het gestorte aandelenkapitaal ad € 10 mln. Beheersmaatregelen die PZH hiervoor neemt zijn het monitoren van de ontwikkeling van de intrinsieke waarde en continue aandacht voor de beheersing en ontwikkeling van de bedrijfsvoeringkosten. Door de negatieve resultaten van de ROM-D over 2024 is de provinciale stille reserve die gekoppeld is aan de Capital B.V. € - 0,075 mln. negatief. Hiervoor zal in de jaarrekening 2025 een nieuwe voorziening worden opgenomen. Het financiële risico gekoppeld aan een eventuele verdere waardedaling is als risico opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en jaarrekening van PZH.
<i>Goedkeurende verklaring accountant</i>	Voor de jaarrekeningen 2024 van de ROM-D entiteiten heeft de controlerende accountant een goedkeurende controleverklaring afgegeven.
<i>Prioriteit 2025/2026</i>	• De opheffing van de ROM-D Kil III C.V. inclusief de daaraan gekoppelde (winst)uitkering na het verkopen van de resterende gronden; • Bestuurlijke overeenstemming over de shortlist aan potentieel nieuwe projecten voor de ROM-D, die zoveel mogelijk aansluiten bij de provinciale beleidsambities gekoppeld aan economische ontwikkelingen voor de regio Drechtsteden.

Ambitie 4: Een concurrerend Zuid-Holland

Regionale Ontwikkelmaatschappij InnovationQuarter B.V. (IQ)

Algemeen	
Visie en beleidsvoornemens	ROM IQ is de regionale ontwikkelmaatschappij van Zuid-Holland. IQ is opgericht per 23 september 2013 en is per 1 januari 2014 'officieel' van start gegaan. Met een deelname in IQ, door het beschikbaar stellen van aandelenkapitaal en het verlenen van subsidies, wil PZH het innovatiepotentieel van Zuid-Holland beter benutten. Participatiemaatschappij (PPM) InnovationQuarter B.V. is een 100% deelneming van IQ. De inhoudelijke focus van IQ ligt bij de volgende zes speerpunten: 1. Energie & Chemie, 2. Digital Technology & Cybersecurity, 3. Life Sciences & Health, 4. Horticulture & Food, 5. High Tech Maakindustrie & Aerospace, en tot slot 6. Maritiem & Haven. Elk van deze sectoren heeft in 2024 activiteiten gerealiseerd die bijgedragen hebben aan een slimmer, duurzamer en gezonder Zuid-Holland. De geografische focus richt zich op geheel Zuid-Holland. De activiteiten van IQ worden qua financiering, en daarmee ook de begroting en realisatie, als volgt onderverdeeld: 1. ROM IQ De exploitatiekosten voor de regionale ontwikkelingsmaatschappij worden gefinancierd door subsidiebijdragen van publieke financiers. Dit is de dekking voor de personele kosten, de huisvestingskosten en dergelijke. 2. PPM IQ De participatie maatschappij (PPM) wordt gefinancierd door het beschikbaar gestelde aandeelhouderskapitaal en (toekomstige) rendement op de investeringsportefeuille vanuit de moedermaatschappij ROM IQ. 3. Aanvullende opdrachten op de kerntaken In voorkomende gevallen wordt ROM IQ ingezet voor de uitvoering van extra opdrachten, bovenop haar kerntaken. Deze opdrachten moeten wel in het verlengde liggen van de drie kerntaken, t.w.; 1. Innoveren, 2. Investeren en 3. Internationaliseren. Te denken valt bijvoorbeeld aan de uitvoering van fondsbeheer voor derden (zoals wordt gedaan voor ENERGIIQ en UNIIQ). Deze opdrachten komen van de publieke financiers, worden aanvullend gefinancierd en dienen minimaal kostendekkend te zijn. Het betreft incidentele financiering.
Rechtsvorm en doel	ROM IQ is vormgegeven in een B.V. De jaarrekening van PPM InnovationQuarter is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter B.V. te Den Haag. IQ zet zich in voor het duurzaam versterken van de economische structuur en het ontsluiten van het vernieuwende vermogen van Zuid-Holland door te investeren in vernieuwende en snelgroeiende bedrijven. Om de investeringen in deze bedrijven te realiseren, werkt IQ samen met partners. Het construct van IQ is hieronder schematisch weergegeven:

	Schematische weergave statutaire structuur <pre> graph TD ROMIQ[Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter B.V.] --> AH[Aandeelhouders/ Vergadering van Aandeelhouders] AH --> RC[Raad van Commissarissen] RC --- Remc[Remuneratie- commissie] RC --- Auc[Auditcommissie] RC --> BD1[Bestuurder / Directeur] BD1 -- 100% dochtermaatschappij --> PM[Participatiemaatschappij InnovationQuarter B.V.] PM --> BD2[Bestuurder / Directeur] BD2 --- IC[Investerings commissie] FBF[Fondsen in beheer (met separate statutaire structuren): UNIIQ B.V., ENERGIIQ Energie-innovatiefonds Zuid-Holland B.V., Energietransitiefonds B.V.] -.-> ROMIQ PSR[Participantenraad (Publieke Stakeholders Overleg)] --- BD1 </pre>
<i>Bestuurlijk belang</i>	Samenwerking tussen de aandeelhouders vindt plaats door participatie in ROM IQ, waarbij het bevorderen van de regionale economie voorop staat en uitvoering wordt gegeven aan het investeren in vernieuwende en snelgroeiende bedrijven.
<i>Activiteiten</i>	Deze verbonden partij heeft als taak voor Zuid-Holland: • Het investeren in startende en snelgroeiende innovatieve bedrijven in Zuid-Holland (Investeren); • Het opzetten van samenwerkingen tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden. Met als doel om innovaties te versnellen en nieuwe business te realiseren (Innoveren), en • Het aantrekken van buitenlandse ondernemers/bedrijven naar Zuid-Holland en het ondersteunen van ondernemers/bedrijven in Zuid-Holland die internationaal willen groeien (Internationaliseren).
<i>Aandeelhouderspercentage per 31-12-2024</i>	31,5% aandeelhouder.

Controle en Verantwoording					
Realisatie provinciale doelstellingen 2024	Aan de hand van de meerjarenstrategie worden door ROM IQ kritieke prestatie indicatoren (KPI's) bepaald en jaarlijks gemonitord. Deze KPI's bestaan tevens uit de gepresenteerde resultaten van IQ Capital en UNIIQ, waarbij gemakshalve tevens de resultaten van ENERGIIQ zijn betrokken. In 2024 heeft IQ het merendeel van de doelstellingen behaald. In de meerjarenstrategie 2023-2026 wordt aandacht besteed aan de verdere realisatie van de doelstellingen en bijbehorende KPI's, in samenspraak met de aandeelhouders.				
	KPI (€ in mln.)	Doelstelling per jaar (gebaseerd op het meerjarendoel '23-'26)	Gerealiseerd 2024	Gerealiseerd 2023	Realisatie meerjarenplan '23-26
	Innoveren				
	Aantal actieve projecten	n.v.t.	N/A	134	
	Aantal KPI-projecten	30	49	64	94%
	Uitgelokte investeringen (mln.)	€ 40	€ 61,1	€ 270	207%
	Geholpen organisaties	400	671	572	78%
	Internationaliseren (Foreign Investments)				
	Bedrijven geland	40	41	43	53%
	Investeringsvolume (mln.)	€ 80	€ 155	€ 70	70%
	Investor Relations bezoeken	120	140	125	55%
	Arbeitsplaatsen	400	725	596	110%
	Internationaliseren International Trade				
	Trade relations gesprekken	80	104	89	60%
	Strategische marktbewegingen	8	8	8	50%
	Meerdaagse activiteiten, missies of beursbezoeken	10	21	24	113%
	Activiteiten voor handelsbevordering	8	14	15	81%
	Deelnemende bedrijven	200	638	544	148%

	Investeren						
	Nieuwe investeringen	22	15	35	31%		
	Verstreckte financiering (mln.)	€ 22	€ 19,86	€ 34	37%		
	Uitgelokte investeringen (mln.)	n.v.t.	€ 115,05	€ 140	n.v.t.		
	Instroom leads	250	140	-	38%		
	KPI's InnovationQuarter Capital						
	Nieuwe investeringen	22	15	14	31%		
	Verstreckte financiering (mln.)	22	€ 19,86	€ 14,8	37%		
	Uitgelokte investeringen (mln.)	n.v.t.	€ 115,05	€ 75,8	n.v.t.		
	KPI's UNIIQ						
	Nieuwe investeringen	16	14	13	42%		
	Verstreckte financiering (mln.)	€ 4,2	€ 3,7	€ 3,5	43%		
	Uitgelokte financiering TTO (mln.)	€ 1,4	€ 2,5	-	44%	-	
	Uitgelokte investeringen (mln.)	n.v.t.	€ 75,3	€ 19,8	n.v.t.		
	Instroom leads	100	155	133	72%		
	KPI's ENERGIIQ						
	Nieuwe investeringen	3	2	2	25%		
	Verstreckte financiering (mln.)	€ 3	€ 1,85	€ 2,5	36%		
	Uitgelokte investeringen (mln.)	€ 3	€ 7,15	€ 12,2	n.v.t.		
	Instroom leads	75	34	75	36%		
	Realisatie (financiële) doelstellingen 2024	Over het boekjaar 2024 heeft ROM IQ een negatief resultaat behaald van € - 2,85 mln. Dit is een aanzienlijke verslechtering ten opzichte van 2023 waarin nog een positief resultaat van € 7,4 mln. werd behaald. Het resultaat van 2024 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat bij het Ontwikkelbedrijf de kosten hoger zijn uitgevallen dan verwacht. De kostenstijging werd veroorzaakt door aanvullende uitgaven vanwege o.m. de professionaliseringsslag die in 2024 is gemaakt.					

	Verder heeft het Participatiebedrijf slechts kleine verkopen gerealiseerd en is de portefeuille flink gegroeid. Het resultaat wijkt af van de begroting (€ 0,-), omdat voorzieningen, afboekingen en exits niet worden begroot. De voorzieningen zijn toegenomen met € 2,9 mln. waardoor het resultaat € - 2,8 mln. negatief uitvalt t.o.v. de begroting.
<i>Financiën:</i> <i>Aandelenkapitaal</i>	Bij de oprichting heeft PZH in december 2013 een kapitaalstorting gedaan van € 10 mln. in ROM IQ. Deze kapitaalstorting is gedaan voor de (mede)financiering en participatie van startende en groeiende innovatieve technologiebedrijven. In 2017 is vervolgens een aanvullende kapitaalstorting van € 15 mln. gedaan. Het ministerie van Economische Zaken (EZ) heeft in 2021 besloten € 31,8 mln. ter beschikking te stellen aan de Zuid-Hollandse economie middels een kapitaalstorting in ROM IQ. Voorwaarde voor deze middelen was volledige cofinanciering door de overige aandeelhouders, aan welke voorwaarde is voldaan. In 2021 is de provinciale besluitvorming afgerond die toezag op een provinciale financiële bijdrage in deze cofinanciering voor het investeringsfonds van ROM IQ, welke bijdrage i.c. neerkwam op € 14,7 mln. te voldoen in twee tranches (in 2022 resp. 2023). Alle overige aandeelhouders van ROM IQ hebben bijgedragen aan deze cofinanciering, waarbij de gemeenten Rotterdam en Den Haag/HEID een grotere financiële bijdrage hebben geleverd om tot een volledige (en door EZ wenselijk geachte) cofinanciering te kunnen komen. Als gevolg hiervan heeft een verschuiving in het provinciale aandeelhouderspercentage plaatsgevonden en is het provinciaal aandeelhouderspercentage gedaald naar 31,5%. De laatste volstorting heeft in december 2023 plaatsgevonden.
<i>Verantwoording:</i> <i>Risico's en beheersmaatregelen</i>	Het risico rondom ROM IQ betreft de kans op waardedaling van de provinciale aandelen. Mogelijke oorzaak hiervan is dat ROM IQ de beleidsmatige en financiële doelstellingen niet haalt, door achterblijvende prestaties van de onderliggende investeringsportefeuilles, of een negatief exploitatieresultaat of onvoldoende exploitatiebijdragen. Beheersmaatregelen die PZH treft, zijn het gebruiken van het revolverend kapitaal dat in 2032 vrijkomt, of het optimaal uitputten van de toegekende subsidiebijdragen. Verder besteedt PZH extra aandacht aan het periodiek monitoren van de ontwikkeling van het risicoprofiel op basis van de begroting, jaarrekening, tussenliggende rapportages en AVA-behandelingen. Door het negatieve resultaat over boekjaar 2024 daalt de intrinsieke waarde, waardoor de stille reserve uitkomt op € - 3,2 mln. negatief. Hierdoor dient de reeds getroffen voorziening van € 2,6 mln. te worden verhoogd naar € 3,2 mln. Het resterende restrisico van worst case scenario van € 36,5 mln. (Nominale waarde van € 39,7 mln. +/- Voorziening van € 3,2 mln.) wordt met een kans inschatting (25-50%, effectief € 13,7 mln.) afgedekt via de bufferreserve weerstandscapaciteit. PZH heeft samen met andere aandeelhouders gesprekken gevoerd met IQ over de totstandkoming van de doelen en de realisatie van de doelstellingen en het efficiënter inzetten van middelen door IQ, zodat geen extra middelen van de aandeelhouders nodig zijn. Over een jaarlijks door te voeren indexering van de exploitatiebijdragen blijft IQ met alle aandeelhouders in gesprek.
<i>Goedkeurende verklaringen accountants</i>	De accountant van ROM IQ heeft voor de jaarrekening 2024 een goedkeurend oordeel voor getrouwheid afgegeven.
<i>Prioriteit 2025/2026</i>	Bij ROM IQ is aan een nieuwe meerjarenstrategie 2023-2026 gewerkt. Daarbij is het doel, bezien vanuit het aandeelhoudersperspectief, om de balans en focus te bewaken in relatie tot de groei die de organisatie heeft doorgemaakt sinds de start in 2014.

Ambitie 3: Schone energie voor iedereen

ENERGIIQ Energie-innovatiefonds Zuid-Holland B.V. (ENERGIIQ)

Algemeen	
<i>Visie en beleidsvoornemens</i>	In het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 is aangegeven dat het college een energietransitie voorstaat om meer te kunnen voorzien in eigen energiebehoefte. De doelstellingen zijn vastgelegd in de door PZH geformuleerde Energieagenda 2016-2020-2025 ('Watt anders'). Door PS is de 'Investeringsstrategie Energie-Innovatiefonds Zuid-Holland' vastgesteld, waarna per 1 september 2017 ENERGIIQ is opgericht. Er is in totaal een investeringsbudget van € 35 mln. beschikbaar gesteld voor een looptijd van 15 jaar. De uitvoering van de investeringsstrategie van ENERGIIQ is ondergebracht bij InnovationQuarter (IQ), de regionale ontwikkelmaatschappij voor Zuid-Holland. Tegelijkertijd met het oprichten van ENERGIIQ is de Houdstermaatschappij Zuid-Holland B.V. (HZH) opgericht als 100% dochteronderneming van PZH. Dit diende als vehicle voor meerdere fondsen, waaronder ENERGIIQ. ENERGIIQ was dan ook een 100% dochter van HZH. Sinds 6 juli 2023, de datum van de juridische fusie tussen ENERGIIQ en HZH, is deze structuur gewijzigd. Hierdoor hangt ENERGIIQ rechtstreeks onder PZH, die voor 100% aandeelhouder is. Daarnaast is de governance-structuur vereenvoudigd; er is overgestapt van een Raad van Commissarissen op het niveau van HZH naar een 1-tier board bestaande uit een uitvoerend directeur (t.w. de fondsbeheerder IQ) en een niet-uitvoerend directeur die op de uitvoerend directeur toezicht houdt. Aldus zijn aanbevelingen uit een eerder uitgevoerde evaluatie van o.a. ENERGIIQ doorgevoerd en is tevens een kostenbesparing bewerkstelligd. De doelstelling van ENERGIIQ is het leveren van een bijdrage aan de versnelling van de reductie van CO₂ en/of bijdragen aan het creëren van werkgelegenheid binnen de energietransitie innovatie-sector en/of bijdragen aan de versterking van de regionale economie binnen PZH. Dit doet ENERGIIQ door revolverend te investeren in bedrijven die zich bezighouden met innovatieve oplossingen voor herbruikbare, schone energie, aard- en restwarmte en biomassa. De financiële randvoorwaarde is dat de middelen meerdere malen worden ingezet, ofwel revolveren, en aan het eind van de looptijd van 15 jaar volledig terugvloeien naar PZH. Daarnaast dienen de gemaakte kosten binnen de gestelde looptijd te worden terugverdiend.
<i>Rechtsvorm en doel</i>	ENERGIIQ is een private rechtsvorm in de vorm van een B.V. en valt onder het fondsbeheer van de regionale ontwikkelmaatschappij ROM IQ. Het doel van ENERGIIQ is bijdragen aan de realisatie van de energiedoelen zoals deze zijn geformuleerd in de energieagenda, zijnde CO₂ reductie en/of bijdragen aan economische doelstellingen, zoals werkgelegenheid en versterking van de regionale economie binnen PZH.
<i>Bestuurlijk belang</i>	PZH is enig aandeelhouder van ENERGIIQ. Daardoor vindt er geen samenwerking met andere aandeelhouders plaats. De ontwikkelingen van de investeringsportefeuille ENERGIIQ worden wel nauwgezet gevolgd door PZH en hierover worden gesprekken gevoerd met de niet-uitvoerend directeur en de uitvoerende directie van het fondsmanagement. Verder wordt het fonds en fondsmanagement overeenkomstig de door PS vastgestelde investeringsstrategie op gezette tijden geëvalueerd. De eerste keer betrof dat in 2020. De tweede keer in 2024.

Activiteiten	ENERGIIQ richt zich op het ontwikkelen van nieuwe technologieën die bijdragen aan de verduurzaming van energie. Het fonds richt zich daarbij specifiek op het financieren van de commercialisatie van innovatieve, maar bewezen technologieën. De activiteiten van ENERGIIQ komen voort uit de hoofddoelstelling van het fonds, namelijk om een bijdrage te leveren aan de energietransitie middels investeringen in energie-innovaties. De energie-innovaties dienen te leiden tot CO ₂ -reductie, die toewijsbaar zijn aan PZH.				
Aandeelhouderspercentage per 31-12-2024	100% aandeelhouder.				
Controle en Verantwoording					
Realisatie provinciale doelstellingen 2024	De doelstellingen van ENERGIIQ zijn in hun aard beleidsmatig, met financiële randvoorwaarden die aan het fonds gesteld zijn. Bij elke nieuwe potentiële investering wordt getoetst of er voldaan wordt aan de in de Investeringsstrategie bepaalde kritische prestatie indicatoren (KPI's). Wordt hier niet aan voldaan, dan wordt er niet geïnvesteerd. Er wordt hierbij op voorhand gekeken of de investering bijdraagt aan het reduceren van CO ₂ en/of bijdraagt aan het creëren van werkgelegenheid. Gedurende de looptijd van de investering kunnen zaken anders uitpakken dan voorzien. Hierdoor is het complex om, met name de CO ₂ reductie, te meten in welke mate de beleidsmatige doelstellingen behaald zijn.				
	KPI's ENERGIIQ	Doelstelling per jaar (gebaseerd op het meerjarendoel '23-'26)	Gerealiseerd 2024	Gerealiseerd 2023	Realisatie meerjarenplan '23-26
	Nieuwe investeringen	3	2	2	25%
	Verstreckte financiering (mln.)	3	1,85	2,5	36%
	Uitgelokte investeringen (mln.)	3	7,15	n.v.t.	n.v.t.
	Instroom leads	75	34	75	36%
Realisatie (financiële) doelstellingen	Het bedrijfsresultaat over boekjaar 2024 bedraagt € - 1,9 mln. negatief. Ten opzichte van het boekjaar 2023 (€ -3,8 mln. negatief) is dit een verbetering van ongeveer € 2 mln. Het negatieve resultaat uit 2023 werd veroorzaakt door het faillissement van een van de portfoliobedrijven van ENERGIIQ. Ten opzichte van 2024 is het resultaat weliswaar verbeterd, maar nog altijd negatief. Dit komt onder andere doordat ENERGIIQ vervolginvesteringen heeft moeten doen om de marktpositie te behouden. Dit heeft ervoor gezorgd dat de kosten in 2024 hoog uitvielen tegenover beperkte inkomsten.				
Financiën: Aandelenkapitaal	Het geheel van aandelen wordt gehouden door PZH. Het geplaatst kapitaal bestaat uit 35 mln. aandelen tegen een uitgifte prijs van € 1,-- per aandeel. Ultimo 2023 zijn 29.1 mln. (2022: 26.4 mln.) aandelen volgestort tegen nominale waarde.				

	Eind 2023 is er door GS na instemming van PS een voorwaardelijke agiostorting van € 0,7 mln. goedgekeurd, zodat de financiële nadelen van de juridische fusie tussen HZH en ENERGIIQ voor het fonds ENERGIIQ gecompenseerd kunnen worden. Deze agiostorting kan worden opgevraagd op het moment dat de aandelen volledig volgestort zijn en er aanvullende cashbehoefte bestaat. Daarvoor is dan nog eerst een aandeelhoudersbesluit nodig. Verder heeft er een kapitaalstorting plaatsgevonden van € 2,7 mln. waarmee het geplaatst en volgestort kapitaal uitkomt op € 30,4 mln.
<i>Verantwoording:</i> Risico's en beheersmaatregelen	Het risico rondom ENERGIIQ betreft de kans op waardedaling van de aandelen die PZH heeft in verbonden partijen. De kans dat de gedane investeringen worden terugverdiend, is op basis van de laatste bekende cijfers verder afgenomen. PS hebben in november 2017 besloten om meerjarig zorg te dragen voor de beheerkosten van ENERGIIQ (toen nog HZH). Op basis van de jaarrekening 2024 heeft ENERGIIQ het boekjaar 2024 afgesloten met een negatief resultaat van € - 1,9 mln. Het verlies is daarmee gehalveerd ten opzichte van het boekjaar 2023. In 2024 is het verlies voornamelijk veroorzaakt door het ophogen van voorzieningen en een opgetreden faillissement van een participatie waarin ENERGIIQ participeerde. In 2024 heeft een aanvullende kapitaalstorting plaatsgevonden van € 1,8 mln. waarmee het geplaatst en volgestort kapitaal uitkomt op € 32,3 mln. Door deze kapitaalstorting en het negatieve resultaat over 2024 komt de intrinsieke waarde in 2024 uit op € 18,4 mln. De waarde van de provinciale stille reserve daalt hierdoor verder naar € - 13,9 mln. negatief. Dit betekent dat de huidige voorziening van € 12,0 mln. opgehoogd dient te worden naar € 13,9 mln. Het resterende restrisico wordt daardoor: totaal aandelenkapitaal (€ 37 mln. (€ 35 mln. + agioreserve ad € 2 mln. die door fusie (deels) bij ENERGIIQ op de balans staat) minus € 13,9 mln. voorziening is € 23,1 mln. Voor 2025 is de kans reëel dat de waarde van het aandelenkapitaal verder daalt. Met een kans van 25-50% bedraagt het risico dan € 8,7 mln., dat is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen. Een mogelijk toekomstige waardevermindering c.q. verandering zal meegenomen worden in de verdere uitwerking van de diverse handelingsperspectieven van het fonds als gevolg van de evaluatie 2024 en de beleidsmatige en financiële gevolgen daarvan en daarover te maken politieke keuze.
<i>Goedkeurende verklaringen accountants</i>	De accountant van de ENERGIIQ heeft voor de jaarrekening 2024 een goedkeurende verklaring voor getrouwheid afgegeven.
<i>Prioriteit 2025/2026</i>	Het doorlopen van een evaluatie van het fonds en fondsbeheer zoals de Investeringsstrategie dat ook voorschrijft. In het kader daarvan lijken de eerste tekenen er vooralsnog op te wijzen dat aan de financiële randvoorwaarde van meerdere keren inzetbaarheid van de middelen niet volledig zal worden voldaan binnen de looptijd van het fonds.

Ambitie 3: Schone energie voor iedereen

Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij N.V. (ZEH)	
Algemeen	
<i>Visie en beleidsvoornemens</i>	De Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH) is de rechtsopvolger van het oude DELTA N.V. en PZEM N.V. ZEH omvat het 70% aandelenbehang in EPZ N.V. (de kerncentrale), het 50% aandelenbelang in BMC Moerdijk B.V. (de biomassacentrale), de belangen in Set Fund I en Set Fund II en het 50% aandelenbelang in NPG Willebroek N.V. (een zonnepark in België). Onder druk van een slechte energiemarkt en een verplichte afsplitsing van de netwerkactiviteiten zijn bedrijfsonderdelen van DELTA in 2016 verzelfstandigd en verkocht en werd de holding gedeeltelijk ontmanteld. Vervolgens hebben de aandeelhouders van DELTA N.V. hun goedkeuring gegeven aan de verkoop van bedrijfsonderdelen uit de DELTA-groep en vanaf 1 maart 2017 ging de maatschappij verder onder de naam Provinciale Zeeuwse Energiemaatschappij N.V. (PZEM). In februari 2023 is de naam nogmaals gewijzigd, dit keer naar ZEH; Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij. Dit was het gevolg van de verkoop van PZEM Energy Company B.V. en PZEM Pipe B.V. (de PZEM wholesale activiteiten). Volgens afspraak is de naam PZEM mee verkocht. Naast de wijziging van de naam van PZEM naar ZEH als gevolg van voormelde verkopen, zullen ook de namen van PZEM Energy B.V., PZEM Ficus Holding B.V. en PZEM Investerings- Maatschappij B.V. worden gewijzigd in respectievelijk ZEH Energy B.V., ZEH Ficus Holding B.V. en ZEH Investerings- Maatschappij B.V.
<i>Rechtsvorm en doel</i>	ZEH is een private rechtsvorm bestaande uit een N.V., B.V., Holding B.V. en een investeringsmaatschappij B.V. PZH is 0,05% aandeelhouder in de N.V. ZEH investeert in CO ₂ vrij opgewekte elektriciteit en heeft als missie om nucleaire energie plaats te geven in de energiemix.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De deelname betreft een zeer klein aandelenpakket met dientengevolge geringe bestuurlijke invloed. PZH bezit 5 aandelen van ZEH (niet volgestort) en 8 bonusaandelen, die bij elkaar zorgen voor een provinciaal aandeelhouderspercentage van 0,05%. Deze aandelen zijn in het verleden 'om niet' verkregen. PZH heeft in 2012 getracht de aandelen te verkopen, maar dat is niet gelukt. Daarop is begin 2013 besloten om deze aandelen in portefeuille te plaatsen en in de beheerstand te beheren conform de Beleidsnota Verbonden Partijen. Conform de beleidsnota betekent dit dat de bestuurder niet actief, maar alleen op verzoek geadviseerd wordt. De beleidsnota wordt in 2026 vervangen door de Leidraad Verbonden Partijen.
<i>Activiteiten</i>	De voornaamste operationele activiteiten van ZEH zijn het toezien op de resterende deelnemingen van het oude PZEM, waarbij ZEH ook verantwoordelijk is voor het verkopen van de elektriciteit uit de kerncentrale en uit het Gemini Windpark.
<i>Aandeelhouderspercentage per 31-12-2024</i>	0,05% aandeelhouder.
Controle en Verantwoording	
<i>Realisatie provinciale doelstellingen 2023</i>	ZEH staat bij PZH in de beheerstand. Hierdoor wordt alleen maar de waarde van de provinciale aandelen op basis van de jaarrekening bepaald. Dit om de ontwikkeling van de intrinsieke waarde en de jaarlijkse dividenduitkering te rapporteren.

<i>Realisatie (financiële) doelstellingen</i>	Het netto resultaat in 2024 van ZEH was € 68 mln. positief. Dit is een kleine daling ten opzichte van het resultaat van 2023, dat uitkwam op € 105 mln. De voornaamste oorzaak hiervoor zijn de dalende elektriciteitsprijzen die een negatief effect hebben op de omzet en het resultaat uit de productie van de kerncentrale. In overeenstemming met het dividendbeleid van ZEH wordt er dividend aan de aandeelhouders uitgekeerd. Voor PZH gaat het om een bedrag van € 0,08 mln.
<i>Goedkeurende verklaringen accountants</i>	De accountant heeft over de jaarrekening 2024 een goedkeurende verklaring voor getrouwheid afgegeven.
<i>Prioriteit 2025/2026</i>	Geen.

Ambitie 7: Gezond en veilig Zuid-Holland

Provinciaal Afvalverwijderingsbedrijf N.V. (PROAV)

Algemeen	
<i>Visie en beleidsvoornemens</i>	PROAV N.V. is eigenaar van de voormalige afvalberging Derde Merwedehaven te Dordrecht. De exploitatie van de afvalberging gebeurde door Derde Merwedehaven B.V. (onderdeel van Indaver B.V., hierna: DMH). In 2010 hebben PROAV en DMH afspraken gemaakt over de sluiting en afdekking van de afvalberging en de inrichting van het afgedekte terrein tot recreatieterrein (de Afbouw). De feitelijke werkzaamheden zijn in 2022 afgerond en de exploitant heeft een nazorgplan ingediend bij het bevoegd gezag (i.c. PZH). Als het nazorgplan is goed gekeurd, neemt PZH de eeuwigdurende nazorg over de voormalige afvalberging over. Het recreatieterrein wordt dan in gebruik, beheer en onderhoud gegeven aan de gemeente Dordrecht. De middelen ten behoeve van de eeuwigdurende nazorg van de afvalberging zijn tijdens de exploitatie opgebracht door DMH. Deze middelen worden door PZH beheerd in het zogenaamde Fonds Nazorg. Mogelijk moet in het kader van de overdracht van de nazorg aan PZH een aanvullend bedrag in het fonds worden gestort. Een deel van de voormalige afvalberging, het voorterrein, is niet ingericht als recreatieterrein, maar heeft een bedrijfsbestemming. PROAV heeft het voorterrein eind 2024 verkocht aan de gemeente Dordrecht.
<i>Rechtsvorm en doel</i>	PZH is enig aandeelhouder van PROAV. De vennootschap had statutair ten doel het beheren van een afvalberging, alsmede hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Nadat de afvalberging formeel is gesloten en de nazorg daarvoor is overgedragen aan het bevoegd gezag (voorjaar 2026), zal besluitvorming volgen over de toekomst van de vennootschap.
<i>Bestuurlijk belang</i>	PZH bezit 100% van de aandelen van PROAV. PROAV bezit op haar beurt 100% van de aandelen van Opgecomen Landen B.V. De groepsmaatschappijen zijn verbonden op grond van het feit dat invloed van betekenis kan worden uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet zakelijke grondslag. De voorbereidingen voor een juridische fusie tussen beide vennootschappen zijn vergevorderd. Opgecomen Landen BV zal daardoor opgaan in PROAV. Naar verwachting zal dit nog voor het einde van 2025 zijn gerealiseerd.
<i>Activiteiten</i>	Eigendom van een recreatieterrein.
<i>Aandeelhouderspercentage per 31-12-2024</i>	100% aandeelhouder.
Controle en Verantwoording	
<i>Realisatie provinciale doelstellingen 2024</i>	De afdekking en inrichting van het project gelegen in de Derde Merwedehaven zijn feitelijk afgerond. Nadat het bevoegd gezag het nazorgplan heeft goedgekeurd, kan de eeuwigdurende nazorg aan het bevoegd gezag worden overgedragen en kan het gebruik, beheer en onderhoud van de voormalige stortplaats aan de gemeente Dordrecht worden overgedragen. Dit zal in het voorjaar van 2026 zijn formele beslag krijgen.

<i>Realisatie (financiële) doelstellingen</i>	In 2024 heeft PROAV een resultaat behaald van € 7,70 mln. Ten opzichte van 2023 (€ - 0,38 mln. negatief) is dit een verbetering van ruim € 8 mln. Het negatieve resultaat van de afgelopen jaren wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt doordat PROAV vanaf 01/01/2010 in economische zin risicodragend deelgenomen heeft in de af- en ombouw van de Derde Merwedehaven, samen met de voormalige exploitant DMH in het Afbouwbedrijf. In 2022 zijn de werkzaamheden rondom de af- en ombouw afgerond. De kosten en opbrengsten waren tot en met 2022 gebaseerd op de werkelijke voortgang van het project. Vanaf 2023 zijn geen kosten meer gemaakt voor de afbouw. In 2024 heeft de verkoop en overdracht van het voorterrein plaatsgevonden aan de gemeente Dordrecht. Door deze verkoop heeft PROAV een bedrag van € 8,6 mln. ontvangen. Hierdoor is het resultaat fors toegenomen ten opzichte van 2023. Na de sluiting van de afvalberging en de overdracht van de nazorg kunnen PROAV en DMH definitief afrekenen. Vanaf de formele sluiting huurt de gemeente Dordrecht het recreatieterrein van PROAV voor 1,00 euro. De partijen zijn overeengekomen om dit eeuwigdurend af te kopen voor € 100,--. De gemeente is vanaf dat moment verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het recreatieterrein.
<i>Financiën: Aandelenkapitaal</i>	In 2024 hebben geen kapitaalstortingen plaatsgevonden.
<i>Verantwoording: Risico's en beheersmaatregelen</i>	PROAV is eigenaar van een terrein waarop zich een voormalige afvalberging, nazorgvoorzieningen en een recreatieterrein bevinden. De nazorgvoorzieningen zijn eigendom van PZH, die ook de eeuwigdurende nazorg voor de gesloten afvalberging heeft. Na de formele sluiting van de afvalberging krijgt de gemeente Dordrecht het recreatieterrein in gebruik, beheer en onderhoud. Vanaf de sluiting en de overdracht van de nazorg zijn de risico's nagenoeg nihil.
<i>Goedkeurende verklaringen accountants</i>	De accountant heeft geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening. Bij de jaarrekening van PROAV N.V. 2024 is daarentegen een samenstellingsverklaring en (algemeen) advies van de provinciaal accountant Deloitte gevoegd, met als conclusie dat er geen bijzonderheden zijn aangetroffen. Gezien de beperkte aard en omvang van de activiteiten van PROAV NV is er ook geen accountantsverslag en controleverklaring gevraagd maar algemeen advies van de provinciaal accountant Deloitte. Dit ook vanwege het feit dat PROAV N.V. 100% eigendom is van PZH.
<i>Prioriteit 2025/2026</i>	Het doel is om voorjaar 2026 de afvalberging formeel te sluiten en de nazorg over te dragen aan het bevoegd gezag. Daarmee neemt de gemeente Dordrecht het recreatieterrein in gebruik, beheer en onderhoud. PROAV en DMH kunnen dan ook de samenwerking formeel beëindigen en afrekenen.

Ambitie 6: Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland

Commanditaire Ontwikkelmaatschappij het Nieuwe Westland C.V. (ONW)

Algemeen	
<i>Visie en beleidsvoornemens</i>	De Ontwikkelmaatschappij het Nieuwe Westland (ONW) is opgericht in 2002 om de integrale ontwikkeling van het Westland en de uitvoering van een daartoe opgesteld ontwikkelingsplan te bewerkstelligen. Doordat PZH alleen stille vennoot is in de C.V., kan zij geen daden van beheer verrichten. Haar betrokkenheid beperkt zich dan ook tot het kennisnemen van de jaarstukken.
<i>Rechtsvorm en doel</i>	ONW is een private rechtsvorm bestaande uit Holding Integraal Ontwikkelingsplan Westland N.V. en Commanditaire Ontwikkelmaatschappij het Nieuwe Westland C.V. De private rechtsvorm is opgezet om de integrale ontwikkeling van het Westland en is verantwoordelijk voor de gebiedsontwikkeling van diverse woningbouwlocaties in het Westland.
<i>Bestuurlijk belang</i>	PZH heeft geen bestuurlijk belang in ONW en is slechts stille vennoot in de C.V.
<i>Activiteiten</i>	(Projectmatige) ontwikkeling van voormalige glastuinbouwterreinen, waarbij de economische potenties zoveel mogelijk worden benut.
<i>Aandeelhouderspercentage per 31-12-2024</i>	6,83% stille vennoot.
Controle en Verantwoording	
<i>Realisatie provinciale doelstellingen 2024</i>	PZH heeft in 2016 haar belang in de holding Integraal Ontwikkelingsplan Westland N.V. afgestoten. Hiermee bleef voor PZH alleen het belang in de ONW bestaan voor 7%. PZH is stille vennoot in deze C.V. en heeft geen actief zeggenschap. De waarde van het provinciale belang wordt bepaald op basis van de jaarrekening.
<i>Realisatie (financiële) doelstellingen</i>	In 2024 is een negatief jaarrekeningresultaat behaald van € - 1,72 mln. Dit resultaat is mede veroorzaakt door de lage verkoopkosten en een nihil resultaat op het gereedgekomen product als gevolg van een negatief grondexploitatie resultaat van de herziene grex 2024. Hierbij komt tevens een dotatie aan de voorziening incourantheid van € 1,66 mln. Dit is een verslechtering van het resultaat van bijna € 1,0 mln. ten opzichte van 2023. Voorgesteld wordt om het resultaat over 2024 in mindering te brengen op de overige reserves, die daarmee uitkomen op een bedrag van € - 11,4 mln. negatief. Dit negatieve saldo is het eindresultaat van de herziene grex 2024.
<i>Verantwoording: Risico's en beheersmaatregelen</i>	Op basis van de jaarrekening 2024 komt de stille reserve uit op een waarde van € - 0,8 mln. negatief. Hiervoor heeft de provincie in het verleden reeds een voorziening getroffen van € 0,7 mln. In de jaarrekening 2025 zal deze worden verhoogd naar € 0,8 mln. Het financiële risico gekoppeld aan een eventuele verdere waardedaling is als risico opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en jaarrekening van PZH.
<i>Goedkeurende verklaringen accountants</i>	De accountant heeft over de jaarrekening 2024 een goedkeurende verklaring afgegeven.
<i>Prioriteit 2025/2026</i>	Geen.

Ambitie: n.v.t.

Bank Nederlandse Gemeenten N.V. (BNG)

Algemeen	
<i>Visie en beleidsvoornemens</i>	Voor PZH is er geen specifieke doelstelling ten aanzien van haar deelneming in de BNG. PZH neemt deel in twee banken met de hoogste kredietwaardigheid. Statutair is bepaald dat alle aandelen in het bezit dienen te zijn van publiekrechtelijke lichamen. PZH neemt vanuit dit oogpunt deel in deze banken. De BNG, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De missie van de BNG is vertaald in de volgende strategische doelstellingen: substantiële marktaandelen in de financiering van de Nederlandse publieke sector en het semipublieke domein en een redelijk rendement voor de aandeelhouders. PZH heeft 610.350 aandelen (volgestort) en is 1,1% aandeelhouder. Jaarlijks wordt door de BNG dividend uitgekeerd aan PZH.
<i>Rechtsvorm en doel</i>	De BNG heeft de vorm van een naamloze vennootschap, met als doel bank van en voor de overheid te zijn.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De deelname betreft een relatief klein aandelenpakket en wordt veelal vanuit het publieke belang en verantwoordelijkheid ingegeven.
<i>Activiteiten</i>	• Kredietverlening; • Betalingsverkeer, en • Advisering.
<i>Aandeelhouderspercentage per 31-12-2024</i>	1,1%.
Controle en Verantwoording	
<i>Realisatie provinciale doelstellingen 2023</i>	Er is geen specifieke doelstelling verbonden aan de deelneming van PZH in BNG en deze verbonden partij staat bij PZH in de beheerstand. Hierdoor wordt alleen maar de waarde van de provinciale aandelen op basis van de jaarrekening bepaald en de omvang van de dividenduitkering.
<i>Realisatie (financiële) doelstellingen</i>	De nettowinst over het jaar 2024 bedroeg € 294 mln. positief. Dit is een stijging van € 40 mln. ten opzichte van 2023. Dit resulteert in een dividenduitkering van € 140 mln. totaal, waarvan € 1,5 mln. over 2024 aan PZH is uitgekeerd.
<i>Goedkeurende verklaringen accountants</i>	De accountant heeft over de jaarrekening 2024 een goedkeurende verklaring afgegeven (geen afwijkingen en met jaarrekening verenigbaar).
<i>Prioriteit 2025/2026</i>	Geen.

Ambitie: n.v.t.

Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB)

Algemeen	
<i>Visie en beleidsvoornemens</i>	Voor PZH is er geen specifieke doelstelling ten aanzien van haar deelneming in de NWB. PZH neemt deel in twee banken met de hoogste kredietwaardigheid. Statutair is bepaald dat alle aandelen in het bezit dienen te zijn van publiekrechtelijke lichamen. PZH neemt vanuit dit oogpunt deel in deze banken. Sinds de oprichting in 1954 is de strategie van de NWB vooral gericht op het efficiënt bundelen van de financieringsbehoeften van klanten in het publieke speelveld. Het doel daarbij is de verlaging van de financieringslasten van de publieke sector. De missie van de bank is om als klantgerichte, robuuste en duurzame financiële partner, langdurige relaties aan te gaan met haar klanten en aandeelhouders en hen in staat te stellen hun maatschappelijke taak in Nederland zo goed mogelijk uit te voeren. PZH heeft 33 aandelen A op een totaal van 50.478 aandelen en 40 aandelen B op een totaal van 8.511 aandelen. De provinciale zeggenschap is daardoor nihil. Jaarlijks wordt ook door de NWB dividend aan de aandeelhouders, waaronder PZH uitgekeerd.
<i>Rechtsvorm en doel</i>	De NWB heeft de vorm van een naamloze vennootschap, met als doel een bank van en voor de overheid te zijn.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De deelname betreft een relatief klein aandelenpakket en wordt veelal vanuit het publieke belang en verantwoordelijkheid ingegeven.
<i>Activiteiten</i>	Kredietverlening, betalingsverkeer en advisering.
<i>Aandeelhouderspercentage per 31-12-2024</i>	0,53%.
Controle en Verantwoording	
<i>Realisatie provinciale doelstellingen 2024</i>	Er is geen specifieke doelstelling verbonden aan de deelneming van PZH in NWB en deze verbonden partij staat bij PZH in de beheerstand. Hierdoor wordt alleen maar de waarde van de provinciale aandelen op basis van de jaarrekening bepaald en de omvang van de dividenduitkering.
<i>Realisatie (financiële) doelstellingen</i>	De nettowinst over 2024 is uitgekomen op € 94 mln., dat is € 32 mln. minder dan in 2023. € 50 mln. van de nettowinst zal als dividend worden uitgekeerd aan de waterschappen, de Nederlandse staat en enkele provincies. PZH ontvangt daarvan € 0,07 mln.
<i>Goedkeurende verklaringen accountants</i>	De accountant heeft over de jaarrekening 2024 een goedkeurende verklaring afgegeven (geen afwijkingen en met jaarrekening verenigbaar).
<i>Prioriteit 2025/2026</i>	Geen.

Verbonden Partijen en Deelnemingen overstijgend

De nominale en intrinsieke waardeontwikkeling aandelen:

Verantwoording:
Intrinsieke en nominale waardeontwikkeling deelnemingen en verbonden partijen

De nominale waarde betreft de (historische) aanschafprijs en is de basiswaarde van de uitgegeven aandelen. Door volstorting van de aandelen kan de totale nominale waarde stijgen. De intrinsieke waardeontwikkeling is de actuele waarde van alle in bezit zijnde aandelen van een verbonden partij. De stille reserve is het verschil tussen de nominale waarde en intrinsieke waarde. Onderstaand overzicht laat op basis van de ontvangen definitieve jaarrekeningen 2024 een afname van de nominale waarde van € 0,7 mln. zien ten opzichte van 2023. Deze afname wordt vooral veroorzaakt vanwege de verhoging van de getroffen voorziening voor (eventuele) toekomstige waardevermindering van het aandelenkapitaal bij IQ.

De totale nominale waarde over boekjaar 2024 van de verbonden partijen bedraagt € 66,3 mln.

De totale intrinsieke waarde van alle verbonden partijen over 2024 bedraagt € 124,4 mln.

De stille reserve (ultimo 2024) is positief € 40,4 mln. De hoge positieve waarde van de stille reserve is voornamelijk te herleiden tot de hoge waarde van de aandelen in BNG, NWB en PROAV. Daarbij kan worden opgemerkt dat de stille reserve bij de private verbonden partijen ENERGIIQ, IQ, ONW en ROM-D negatief is. Afgerond is dit voor deze vier verboden partijen € - 18,2 mln. Voor het grootste deel (€ 17,8 mln.) zijn hiervoor in eerdere provinciale jaarrekeningen voorzieningen opgenomen. In de Jaarrekening 2025 zal het nog resterende deel bij de corresponderende voorzieningen voor afdekking worden opgenomen. Het gaat op basis van de meest recente cijfers om drie mutaties gekoppeld aan de voorzieningen voor IQ, ONW en ROM-D van in totaal afgerond € 0,4 mln. Bij het opstellen van de Jaarrekening 2025 zal rekening worden gehouden met de meest recente informatie die als basis zal dienen voor de definitief door te voeren mutaties.

4	Overzicht deelnemingen per 31-12-2024							
5	(Gebaseerd op de definitieve jaarrekeningen 2024)							
6	Naam	Nominale waarde	Mutatie 2024	Nominale waarde	Intrinsieke waarde	Stille reserve	Dividend	Belang provincie
7		31-12-2023		31-12-2024	31-12-2024	31-12-2024	ontvangen 2024	in deelneming
8								31-12-2024
9	NV Bank Nederlandse Gemeenten	141.806,32		141.806,32	48.967.652,00	48.825.845,68	1.120.602,60	1,0960%
0	NV Nederlandse Waterschapsbank	4.537,80		4.537,80	2.569.754,00	2.565.216,20	75.443,15	0,5300%
1	NV Provinciaal Afvalverwijderingsbedrijf	0,00		0,00	5.997.369,00	5.997.369,00		100,0000%
2	ZEH NV (aandelen om niet verkregen)	0,00		0,00	901.510,00	901.510,00	250.785,34	0,0524%
3	ENERGIIQ Energie-Innovatiefonds Zuid-Holland	30.439.000,00	1.831.000,00	32.270.000,00	18.413.621,00	-13.856.379,00		100,0000%
4	Voorziening ENERGIIQ Energie-Innovatiefonds ZH	-11.974.808,00	-1.881.571,00	-13.856.379,00				
5	InnovationQuarter v/h ROM Zuidvleugel BV	39.679.000,00		39.679.000,00	36.194.344,00	-3.484.656,00		31,5320%
6	Voorziening InnovationQuarter	-2.587.563,00	-648.619,00	-3.236.182,00				
7	R.O.M. Drechtsteden Capital BV	10.000.000,00		10.000.000,00	9.924.820,00	-75.180,00		48,2191%
8	Voorziening ROM-D Capital BV	0,00		0,00				
9	R.O.M. Drechtsteden Holding NV	3.857,13		3.857,13	3.859,00	1,87		0,0838%
0	Totaal deelnemingen	65.705.830,25	-699.190,00	65.006.640,25	122.972.929,00	40.873.727,75	1.446.831,09	
1								
2	Ontwikk.mij Het Nieuwe Westland CV	1.354.533,95		1.354.533,95	575.187,00	-779.346,95		6,8304%
3	Voorziening ONW CV	-661.795,95		-661.795,95				
4	R.O.M. Drechtsteden Kil III CV	561.326,13		561.326,13	844.995,00	283.668,87		5,8055%
5	Totaal verbonden partijen	1.254.064,13	0,00	1.254.064,13	1.420.182,00	-495.678,08		
6								
7	Totaal deelnemingen en verbonden partijen	66.959.894,38	-699.190,00	66.260.704,38	124.393.111,00	40.378.049,67		
8								